

Alternatieve financieringsvormen in de zorg nemen toe

Ondanks een dalende vertrouwensindex verwacht twee derde van de zorginstellingen de komende drie jaar (aanzienlijk) meer te investeren in vastgoed dan de afgelopen drie jaar. Zorginstellingen lijken daarmee invulling te geven aan de vraag naar meer zorgvastgoed. Om de financiering te realiseren, verwachten zij zich te wenden tot alternatieve financieringsbronnen.

Het kabinet heeft na zeven jaar discussie een streep gezet door het verruimen van dividenduitkeringen in de zorg. Dit neemt niet weg dat de zorg een aanzienlijke investeringsopgave kent die gefinancierd moet worden. Uit de Financiële Zorgthermometer blijkt dat 68% van de respondenten verwacht de komende drie jaar (aanzienlijk) meer te investeren in vastgoed dan de afgelopen drie jaar. Om aan de groeiende vraag te voldoen, geeft TNO aan dat het aantal verpleeghuisplekken tot 2040 moet verdubbelen. Actiz en de ANBO berekenden dat er miljarden investeringen nodig zijn om de woningnood voor ouderen op te vangen.

Banken niet meer de enige financieringsbron

Zorginstellingen verwachten de investeringsopgave voor bijna de helft te financieren met vreemd vermogen. De financials in de zorgsector zijn minder positief over het aantrekken van nieuwe bancaire financiering. 31% van de respondenten verwacht de komende jaren een verscherping van de financiële convenanten en een hogere kredietopslag. Banken zijn voor zorginstellingen al langere tijd niet meer de enige financieringsbron.

Potentiële investeerders in de zorg

Steeds vaker wenden zorginstellingen zich tot alternatieve bronnen voor het financieren van de groeiende investeringsopgave. Daarbij zijn het de pensioenfondsen (32%), private equity partijen (17%), particuliere beleggers (15%) en woningcorporaties (11%) die naar verwachting het meest in belang toenemen de komende drie jaar. Volgens financials in de zorg helpt een rating potentiële investeerders bij het beoordelen van de kredietwaardigheid van een zorginstelling. Het vergroot hiermee de toegang tot de kapitaalmarkt en de onderhandelingspositie met huidige kredietverstrekkers. Slechts 8% van de respondenten ziet geen alternatieven voor bancaire financiering.

Reactie Fizi (Ellen Kalkhoven, voorzitter)

“Banken blijven voor de meeste zorginstellingen de meest belangrijke financieringspartner. Het verscherpen van de voorwaarden is maatschappelijk echter onwenselijk. Het is logisch dat zorginstellingen naar alternatieve bronnen kijken.”

Reactie Finance Ideas (Pim Diepstraten, partner)

“Met de groei van het aantal ouderen nemen ook de benodigde investeringen toe. Het is positief dat zorginstellingen hier een deel van gaan oppakken. Het dalende vertrouwen in het financiële resultaat baart wel zorgen. Woningcorporaties en beleggers zijn nodig om de totale investeringsopgave te realiseren.”

Over de Financiële Zorgthermometer

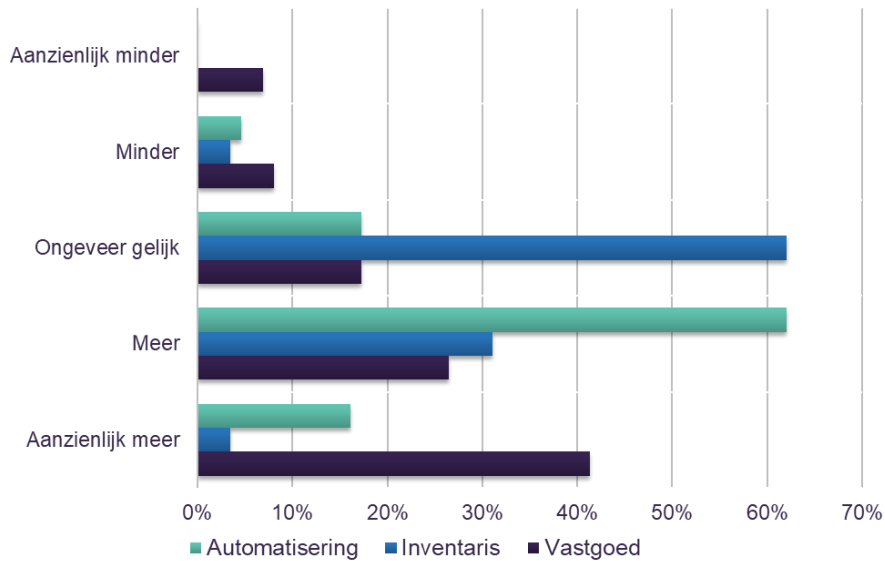
De Financiële Zorgthermometer is gebaseerd op onderzoek dat elk kwartaal wordt uitgevoerd door Finance Ideas onder de circa achthonderd leden van Fizi, netwerk zorgfinancials. Aan het meest recente onderzoek, dat plaats heeft gevonden in december 2019, hebben 102 financials van verschillende zorginstellingen deelgenomen. Het is de vijfendertigste keer dat het onderzoek is uitgevoerd.

NOOT VOOR DE REDACTIE:

Meer informatie over de vijfendertigste Financiële Zorgthermometer vindt u in de toelichting. De ruwe onderzoeksgegevens vindt u op <http://www.fizi.pro>. Voor een toelichting kunt u contact opnemen met Pim Diepstraten van Finance Ideas, telefonisch (06-19212111) of per mail (pim.diepstraten@finance-ideas.nl).

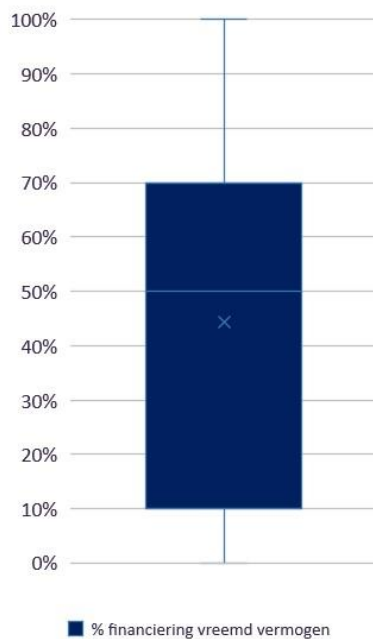
Grafiek 1: Verwachting ten aanzien van investeringen de komende drie jaar

68% van de financials in de zorg verwacht dat er de komende drie jaar meer wordt geïnvesteerd dan de afgelopen drie jaar. Met name in de VVT, GHZ en GGZ sectoren verwacht men aanzienlijk meer te investeren in vastgoed. Voor automatisering geldt die verwachting voor 78% van de respondenten. Voor inventaris verwacht 62% van de respondenten dat de investeringen de komende drie jaar ongeveer gelijk blijven.

Grafiek 2: Verwachting ten aanzien van percentage dat wordt gefinancierd met vreemd vermogen

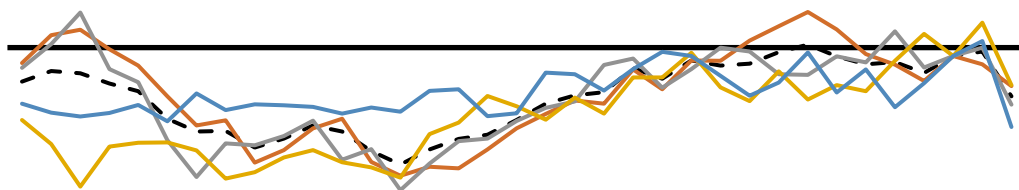
Gemiddeld verwachten de financials in de zorg dat 44% van de investeringen wordt gefinancierd met vreemd vermogen. Het overige deel wordt daarmee naar verwachting gefinancierd met eigen middelen.

Grafiek 3: Vertrouwensindex

De vertrouwensindex, weergegeven in grafiek 3, laat de door de zorginstellingen verwachte ontwikkeling in het financieel resultaat voor de komende twaalf maanden zien. De verwachting ten aanzien van het financiële resultaat toont een daling voor alle zorgsectoren.

Positieve ontwikkeling financieel resultaat verwacht

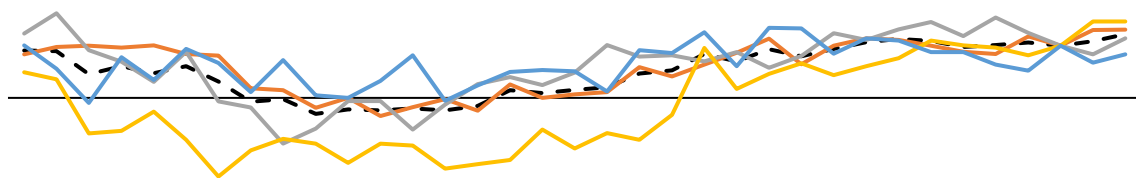
Negatieve ontwikkeling financieel resultaat verwacht

Grafiek 4: Investeringsindex

De investeringsindex, weergegeven in grafiek 4, laat de door de zorginstellingen verwachte stijging of daling in de investeringen zien voor de komende twaalf maanden. De verwachting ten aanzien van de ontwikkeling in investeringen toont een stijging voor alle zorgsectoren.

Investeringen stijgen

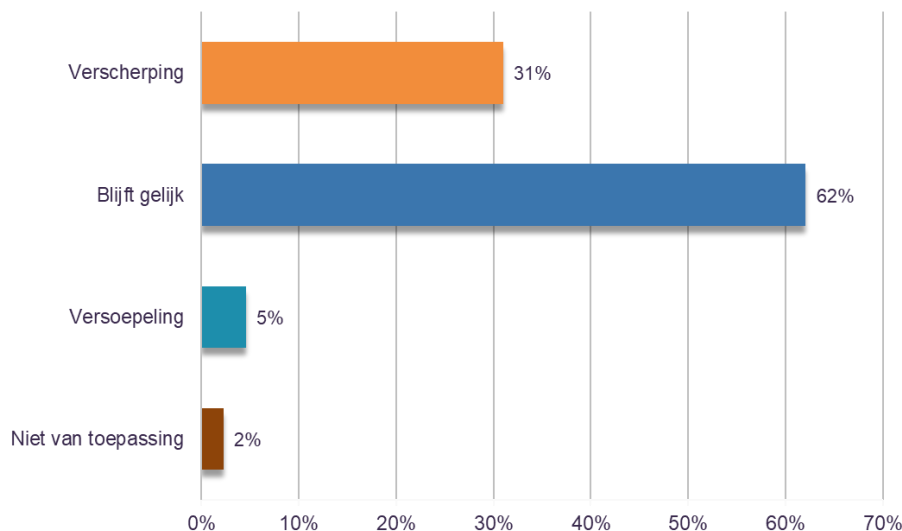

Investeringen dalen

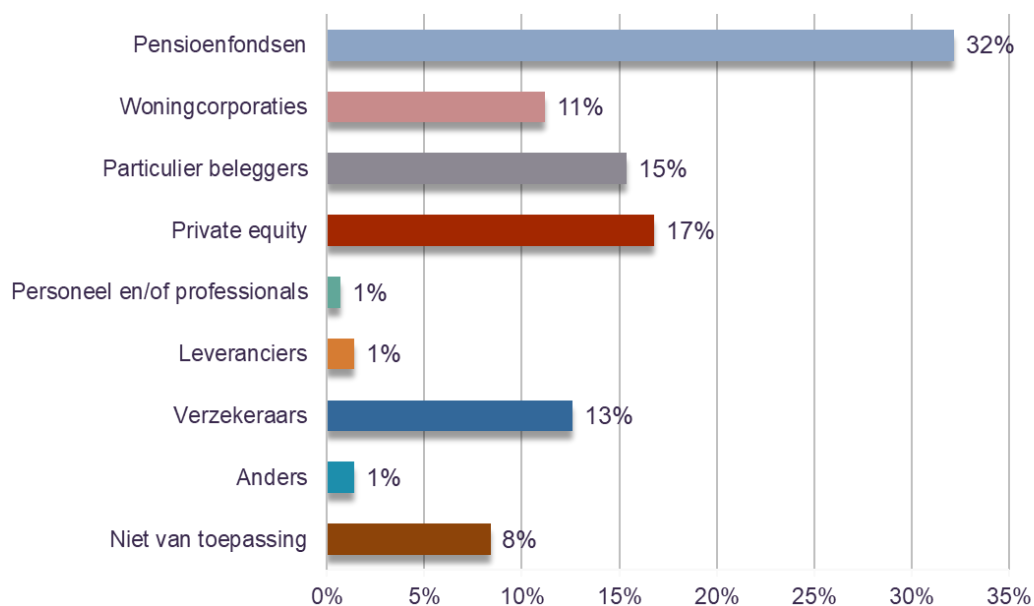
Grafiek 5: Verwachting ten aanzien van eisen van de financiële convenanten

31% van de respondenten in de zorg geeft aan een versoepeling in de eisen van de financiële convenanten te verwachten. In slechts 5% van de gevallen wordt versoepeling van de financiële convenanten verwacht.

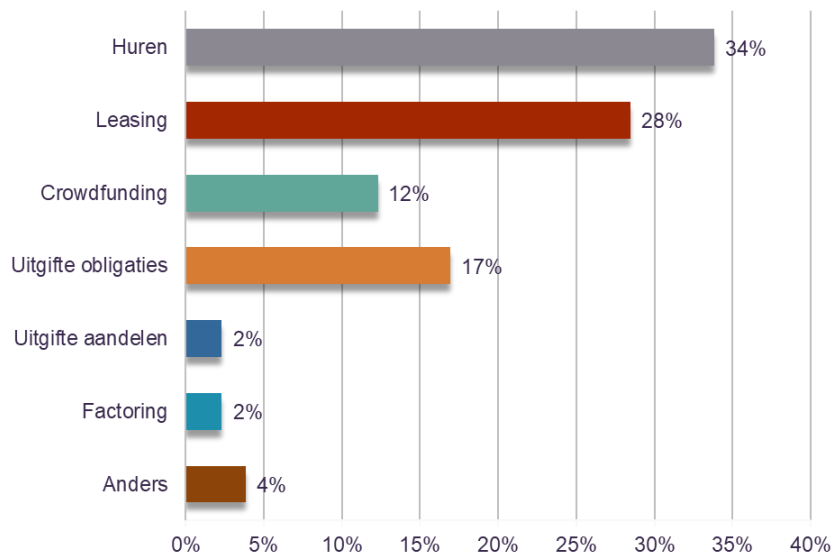
Grafiek 6: Alternatieve financiers die naar verwachting in belang gaan toenemen de komende drie jaar

32% van de respondenten verwacht dat pensioenfondsen in belang gaan toenemen als alternatieve financiers naast banken. Ook private equity partijen (17%), particuliere beleggers (15%), verzekeraars (13%) en woningcorporaties (11%) gaan volgens de financials in de zorg een grote rol spelen op de financieringsmarkt. De behoefte voor alternatieve financiers kan verklaard worden uit de groeiende investeringsopgave in vastgoed en automatisering en de versoepeling van krediet eisen vanuit de banken.

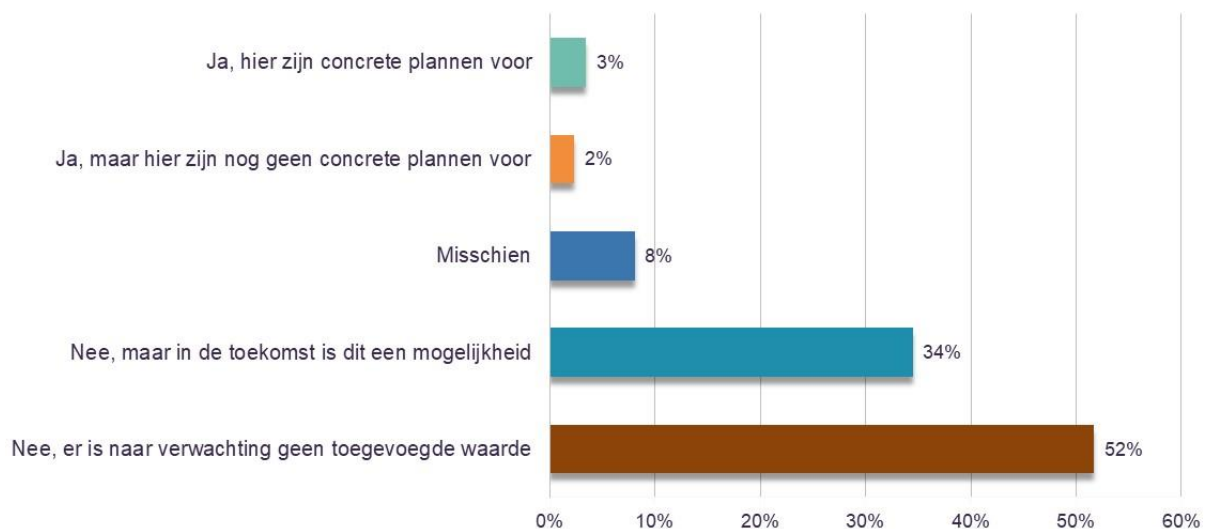
Grafiek 7: Alternatieve financieringsvormen die naar verwachting in belang gaan toenemen de komende drie jaar

62% van de respondenten in de zorg geeft aan dat huren en leasing als financieringsinstrument in belang gaan toenemen de komende drie jaar. Deze financieringsinstrumenten zijn naar verwachting direct gerelateerd aan de investeringsbehoefte voor vastgoed (huren) en automatisering/inventaris (leasing). Daarnaast ziet 17% van de respondenten de uitgifte van obligaties en 12% crowdfunding als alternatieve vormen van financiering naast bancaire financiering.

Grafiek 8: Verwachting ten aanzien van aanvraag Fitch-rating

Gemiddeld overwegen 5% van de financials in de zorg om een Fitch-rating aan te vragen. Bij 3% van de respondenten zijn hier ook daadwerkelijk concrete plannen voor. Ruim de helft van de respondenten ziet geen toegevoegde waarde voor het aanvragen van een kredietrating.

Grafiek 9: Redenen om een Fitch-rating aan te vragen

15% van de respondenten geeft als belangrijkste reden om een kredietrating aan te vragen om daarmee de toegang op de kapitaalmarkt te vergroten. 10% van de financials in de zorg geeft daarnaast als reden dat het de onderhandelingspositie kan verbeteren ten aanzien van (huidige) kredietverstrekkers en dat het kan helpen bij het afdwingen van betere voorwaarden op nieuwe financiering. Tot slot geeft 8% van de respondenten aan dat een kredietrating de beeldvorming kan verbeteren naar externe stakeholders.

